

एवैरुणालयम् । शूलं निवेश्य लवणे वरं तस्मै न्यवेदयत् ।
सं प्रभावेण शूलस्य दौरात्थेनात्मनस्तथा । सन्नापयति
लोकांस्त्रीन्निशेषेण च तापसान्” । सचाक्षुरः शत्रुघ्नेन
हतः तत्कथा रामांउत्तः ६३अ० । स (शत्रुघ्नः) सुभी-
च महावाणं लवणस्य महोरसि । उरस्तस्य विदार्यांशु
प्रविवेश रसातलम्” ।

कुम्भीनसि पु० बलिदानवे “शम्बरस्य च या माया
या माया नमुचेरपि । बलेः कुम्भीनसैश्चैव सर्वास्ता-
योषितोविदुः” भा० आ० २२३८अ

कुम्भीपाक पु० नरकभेदे कारणसहितं तत्स्वरूपमक्तं
भाग० ५ २६ १६ “महारौरवः कुम्भीपाकः कालसूत्र
ज्ञेयादिना नरकान् विभज्य “यस्त्रिह वा उप्यः
पशून् पक्षिणो वा प्राण्ये उपरन्वयति तमपकरुणं
युरुपादैरपि गर्हितमसुत्र यमानुचराः कुम्भीपाके तप्त-
तैले उपरन्वयन्ति” “करभ्रवाणुकातापान् कुम्भी
पाकांश्च दाखणान्” महुः । “स्तुतिवादिमपं मत्वा कु-
म्भीपाके महीयते” प्रा०त० ।

कुम्भीर पुंस्त्री० कुम्भिनं हस्तिनमपीरयति ईर-अण् । ज-
लजन्तुभेदे नक्रे अमरः स्त्रियां ङीष् । “संवत्सरन्तु कुम्भी
रस्ततोजायेत मानवः” भा० आ० १११अ० कर्म्म विपाक-
शब्दे विवृतिः । [(कुम्भीरे पोका) कीटभेदे हारा० ।

कुम्भीरमक्षिका स्त्री कुम्भीरोपपदा मक्षिका शाक० त० ।
कुम्भीरासन न० “अथ वल्ले महादेव ! कुम्भीरासनसुच-
मम् । पादोपरि पदं दत्त्वा शीर्षोपरि करद्वयम् । तिष्ठे-
द्दण्डाकतिर्भूमौ कुम्भीरासनसुच्यते” रुद्र्या० उक्ते
आसनभेदे

कुम्भील पुंस्त्री० कुम्भीर+रस्य लः । कुम्भीरे अमरम ला
स्त्रियां ङीष् । संज्ञायां क । चौरभेदे कुम्भिलशब्दार्थे
कुम्भीवीज न० इत० । जयपालदक्षवीजे राजनि० ।

कुम्भीदर पु० शिवपारिषदभेदे । “कुम्भीदरं नाम निकुम्भमि-
तम्” रघुः । कुम्भतल्लस्यदरमस्य । तथोदरे त्रि० स्त्रियां ङीष्

कुयव पु० कुत्सितेन यौति यु-अच् । अक्षुरभेदे “कुत्साय
शुष्णं नि बर्हीः प्रपित्वे अङ्गः कुयवं सहज्जा”
ऋ० ४।१६।१२ । “कुयवं कुयवनामाक्षुरम्” भा० “शुष्णं पिपुं
कुयवं वृत्तमिन्द्र । यदावधीः” ऋ० १,१०२,८ । कुगतिस० ।
२ कुत्सिते धान्ये “क्षीरेण स्नातः कुयवस्य योषे” ऋ० १।
१०४।३ । “पूस्वतरञ्च मे कुयवञ्च मे” “यजु० १८। ११
“कुयवं कुधान्यम्” वेददी प०

कुयवाच् पु० अक्षुरभेदे “नि दुर्वीणे कुयवाचमृद्धि अत्”
ऋ० १। १७४ । ७ । “कुयवागित्येतन्नामानमक्षुरम्” भा०
क्षुर शब्दे तदा०पर०अक०सेट् । क्षुरति अक्षुरीत् । चक्षुर
क्षुरटः । [राजनि० ।

क्षुरका स्त्री क्षुर-क सङ्घ कायति कै-क । सल्लकीवृत्ते
क्षुरङ्क्षुर पुंस्त्री क्षुरं शब्दं करोति क-अच् घृ०सम् । सारस-
पक्षिणि हेमच० स्त्रियां ङीष्
क्षुरङ्क्षुर पुंस्त्री० क्षुरमित्यव्यक्तं शब्दं क्षुरति क्षुर-क ।
सारसखगे हारा० स्त्रियां ङीष् ।

क्षुरङ्ग पुंस्त्री० कौ रङ्गति-अच् । “क्षुरङ्ग ईषत्तान्मः स्याङ्ग-
रिणाकृतिको महान्” इत्युक्तचिह्ने ष्टगभेदे ष्टगमात्वे
अमरः स्त्रियां ङीष् । “क्षुरङ्गमातङ्गपतङ्गभृङ्ग-
मीना हताः पञ्चभिरेव पञ्च । एकः प्रसादी स कथं न
हन्यते यः सेवते पञ्चभिरेव पञ्च” भाग० व्या० श्रीधरः
तन्मांसगुणा भावप्र० यथा “क्षुरङ्गो वृंहणोवलयः
शीतलः पित्तहृद्गुरुः । मधुरोवातहृत्प्राही किञ्चित्
कफकरोमतः । हरिणस्य गुणैस्तुल्यः क्षुरङ्गः कथितोबुधैः”
२तारलोहे इतीर्थभेदे न० “करतोयां क्षुरङ्गे च त्विरात्तो
पोषितो नरः । अश्वजेषमवाप्नोति विगाह्य प्रयतः शुचिः”
भा० आ० २५अ० । स्वार्थे क । क्षुरङ्गक तत्त्वार्थे

क्षुरङ्गनयना स्त्री क्षुरङ्गस्त्रेव नयनमस्थाः । सुन्दरनेतायां
स्त्रियां “किन्त्वे का यस्मिना क्षुरङ्गनयनानेताम्बुभिर्वर्द्धते”
उद्भटः । क्षुरङ्गाद्यादयोष्यत् “क्षुरङ्गाक्षीवृन्दं” तमनु-
सरति प्रेम नरलम्” कर्पूरस्तवः ।

क्षुरङ्गनाभि पु० इत० ष्टगभेदे गन्धद्रव्ये राजनि० तस्य तन्नाभे-
जातत्वाद्भेदोपचारात्तथात्वम् कस्तूरीशब्दे गुणाद्युक्तम् ।
क्षुरङ्गम पुंस्त्री० कौ रङ्गं मिथीते मा-ड । हरिणभेदे
क्षुरङ्गे ष्टगे त्रिका० स्त्रियां ङीष् । [राजनि०

क्षुरङ्गिका स्त्री कौ-रङ्गोऽस्यस्य ठन् । सुदृग्पगर्वांम्
क्षुरचिह्न पुंस्त्री० क्षुरे शब्दे चिह्नित चिह्न-शैथिल्ये अच् ।
कर्के हेमच० स्त्रियां टाप् । [जातित्वात् ङीष्
क्षुरट पुंस्त्री० क्षुर-अटन् किञ्च । चर्म्मकारे त्रिका० स्त्रियां
क्षुरगट(क) पु० कुर्थते शब्दप्रते क्षुर-कर्म्मणि अष्टक् ।
पीतभ्रिष्टाम् स्वार्थे क । तत्त्वार्थे अमरः ।

क्षुरण्ड पु० क्षुर-अण्डक् । ष्टकक्षुरण्डवृत्ते राजनि० ।
२अण्डवृद्धिरोगे हेमच० तन्निदानादि साधयनिदा-
नोक्तं यथा-
“क्रुद्धोऽनूर्द्ध गतिर्वायुः शोधमूलकरश्चरन् । सुक्ष्मौ